

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาระดับปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อเปรียบเทียบระดับปฏิบัติและเพื่อศึกษาปัญหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ปีการศึกษา 2552 จำนวนทั้งสิ้น 545 คน แบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 83 คน ครูผู้สอน จำนวน 462 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ปีการศึกษา 2552 แบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 68 คน ครูผู้สอน 212 คน รวม 280 คน ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ใช้หลักการของ R.V. Krejcie และ D.W.Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 34)

การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan พบว่าได้จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง 280 คน ดังตาราง 16 ภาคผนวก

2.2 กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ ดังตาราง 17 ภาคผนวก

2.3 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากข้อ 2 โดยการสุ่มอย่างง่ายจนได้จำนวนครบตามที่

ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย การดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ระดับปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิธีของ Likert Scale โดยการกำหนดประมาณค่า 5 ระดับ ตามระดับปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ระดับปฏิบัติมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ระดับปฏิบัติมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับปฏิบัติปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับปฏิบัติน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของ โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี ดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร ผลงานวิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องระดับปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของ โรงเรียน เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
2. การสร้างเครื่องมือซึ่งได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของ โรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการครั้งนี้ผู้วิจัยได้อาศัยกรอบการทำงาน โรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและได้

ประยุกต์เครื่องมือจากงานวิจัยของประเวศ ปิงชัย (2549 : 160) มาจัดทำเป็นแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

3. นำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความเหมาะสม เนื้อหาและตรวจแก้ไขสำนวน ภาษา ความถูกต้องของเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. เสนอชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อให้บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง 3 ท่านคือ

4.1 นางสาวทศพร ทักนิมา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกข่า สพท.มค. 3
ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมด้าน โครงสร้างของแบบสอบถามการวิจัยวิจัย

4.2 นายสมหมาย ชุมพล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแวง สพท.มค. 3
ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย

4.3 นายประยงค์ ศรีทรัพย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยางน้อย สพท.มค. 3
ปริญญาโท สาขาการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมด้าน สถิติ การวัดและประเมินผล

5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบสอบถาม โดยใช้สูตร IOC (สมนึก ภัททิษณี. 2544 : 166-167) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้ + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตามจุดประสงค์การวิจัย

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตามจุดประสงค์การวิจัย

ให้ - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ได้วัดตามจุดประสงค์การวิจัย

6. วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การวิจัย โดยใช้สูตร IOC ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ดังในตาราง 18 ภาคผนวก

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ได้แก่โรงเรียนบ้านเปลือยน้ำพัฒนา โรงเรียนนิคมบ้านหัน โรงเรียนบ้านอุปราช โรงเรียนบ้านปอแดง โรงเรียนบ้านบ่อน้อย และโรงเรียนบ้านคอนคู

8. วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ของ Pearson (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 110) ได้หาค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.27 - 0.81 ดังในตาราง 19 ภาคผนวก

9. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อมาแล้ว มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาร์ช (Cronbach, 1984 : 60 อ้างใน ปราณี ทองคำ, 2539 : 207) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.75 ดังในตาราง 19 ภาคผนวก

10. นำแบบสอบถามไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประสานกับบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อจัดทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ ผู้อำนวยการ โรงเรียน เพื่อขออนุญาตเข้าทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อทำการศึกษาวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์ กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนใน โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

2. ประสานกับบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อจัดทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 และ ผู้อำนวยการ โรงเรียน เพื่อขออนุญาต เก็บข้อมูล เพื่อทำการศึกษาวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์ กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3

3. ส่งและรับแบบสอบถามโดยผ่านศูนย์ประสานงานของแต่ละอำเภอ ดังนี้

3.1 อำเภอโกสุมพิสัย ผู้ประสานการรับส่งแบบสอบถาม คือ นายสุนทร ดวงคำน้อย ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านป่าปอ

3.2 อำเภอกุฉินารายณ์ ผู้ประสานการรับส่งแบบสอบถาม คือ นายอิทธิพล อนุฤทธิ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโนนสะอาด

3.3 อำเภอเชียงยืน ผู้ประสานการรับส่งแบบสอบถาม คือ นายจิตติพงศ์ ประทุมแพง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านท่ากระเสริม

3.4 อำเภอขึ้นชม ผู้ประสานการรับส่งแบบสอบถาม คือ นายพิสิษฐ์ แสงสุพิน
ผู้อำนวยการ โรงเรียนคอนสวรรค์หนองสูงใต้วิทยา

4. เก็บแบบสอบถามได้คืนทั้งหมดจำนวน 280 ชุด

5. นำข้อมูลที่เก็บได้มาวิเคราะห์ตามที่วางแผนไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
ตามระเบียบวิธีทางสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใช้
การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา และ
ครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 3 ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยหาค่าทีทดสอบ
(t-test) มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้เกณฑ์การแปลผลข้อมูลของเบสท์ (Best, 1970 :
190 อ้างใน ปรานี ทองคำ, 2539 : 207) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การตอบคำถามปลายเปิดของผู้บริหารสถานศึกษาและ
ครูผู้สอนในประเด็นปัญหา และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการใช้วิธีการวิเคราะห์
เนื้อหา (Content Analysis) (สุภางค์ จันทวนิช, 2542 : 172) โดยสรุปแล้วนำเสนอในเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101-103)

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

$$S.D = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum$	แทน	ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1.1 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับจุดประสงค์การวิจัย โดยใช้สูตรดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 : 65 - 66)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามรายข้อกับจุดประสงค์การวิจัย

R แทน คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.1.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีโลเวท (Lovett) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 93)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k(\sum X_i) - \sum_i^2}{(k-1)\sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

K แทน จำนวนข้อคำถาม

x_i แทน คะแนนของแต่ละคน

C แทน คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบสอบถาม